

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

**Насоки за червени флагове за мониторинг на сделки, операции и
клиенти за банки, платежни институции и дружества за електронни
пари с цел смекчаване на рисковете от изпиране на пари и
финансиране на тероризъм**

Банките/платежните институции/дружествата на електронни пари следва да съобразят настоящите насоки при извършване на собствената си оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм (ИП/ФТ), както и по отношение индивидуалните рискови оценки на свои клиенти.

Настоящите Насоки са приети от Управителния съвет на Българската народна банка на основание чл. 108, ал. 6, т. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, чл. 73, ал. 4, във връзка с ал. 1, т. 11 от Закона за кредитните институции, чл. 154, ал. 6 от Закона за платежните услуги и платежните системи и насока 4.4.9, буква „б“, т. 124-128 от Насоки на ЕБО относно характеристиките на рисков базирания подход при надзора на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма и мерките, които да бъдат взети при упражняване на надзор въз основа на чувствителността към риск съгласно член 48, параграф 10 от Директива (ЕС) 2015/849 (изменящи Съвместни насоки ESAs/2016/72).

Съкращения	
ВПЛ	Видна политическа личност
ДЕП	Дружество за електронни пари
ЗМИП	Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ	Закон за мерките срещу финансирането на тероризма
ИП/ФТ	Изпиране на пари и финансиране на тероризъм
НОР	Национална оценка на риска
ПИ	Платежна институция
ППЗМИП	Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари
ФЛ	Физическо лице
ЮЛ	Юридическо лице
ЮЛНЦ	Юридическо лице с нестопанска цел

Съдържание

1.	Увод	3
2.	Правна рамка.....	3
3.	Рискови индикатори.....	4
3.1.	Червени флагове, свързани със съмнения за изпиране на пари.....	5
3.1.1.	Червени флагове, свързани с клиента.....	5
3.1.2.	Червени флагове, свързани със сделки и операции	13
3.1.3.	Специфични червени флагове, свързани с клиенти – видни политически личности (ВПЛ) и свързани с тях лица	20
3.2.	Червени флагове – финансиране на тероризъм	24
3.2.1.	Рискови индикатори, свързани с клиента	24
3.2.1.1.	Специфични критерии, свързани с ЮЛНЦ и дарения.....	26
3.2.2.	Рискови индикатори, свързани с трансакциите.....	27

1. Увод

Червените флагове (red flags) представляват индикатори за операции или сделки (транзакции) и/или клиенти, които могат да доведат до съмнение за изпиране на пари и/или финансиране на тероризъм. Най-често е налице липса на икономическа логика, необичайно поведение (т.е. липса на разумно обяснение), произтичащи от една или повече фактически характеристики, поведения, модели или други аналогични фактори, които идентифицират нередности, свързани с лица (ФЛ и ЮЛ), финансови транзакции или опити за транзакции. Те често представляват несъответствия с това, което се очаква от клиента въз основа на това, което се знае за него.

Индикаторите за ИП/ФТ в настоящите Насоки са разработени, за да осигурят обща представа за това какво е или би могло да бъде необичайно или съмнително. Сам по себе си един показател за ИП/ФТ може да не изглежда съмнителен. Наблюдението и анализът на даден/и индикатор/и за ИП/ФТ обаче могат да наложат извършване на допълнителна оценка на транзакцията/ите и/или клиента, за да се определи дали има факти, контекстуални елементи или допълнителни индикатори за ИП/ФТ, които помагат да се установят основателни причини за съмнение за извършване или опит за извършване на престъпление, свързано с ИП/ФТ, което да изисква съответните последващи действия, предвидени в ЗМИП и ЗМФТ, напр. подаване на уведомление за съмнителна операция/сделка/клиент, блокиране на сметка/средства по конкретна операция и др.

Индикаторите за ИП/ФТ, посочени в настоящите Насоки, не са изчерпателни и не обхващат всички възможни ситуации. Едновременно с това е важно да се отбележи, че наличието на един или повече червени флагове не означава непременно наличие на престъпна дейност, нито следва да води автоматично да прекратяване на деловите взаимоотношения със съответния клиент.

2. Правна рамка

Настоящите Насоки следва да се прилагат съместно с вече съществуващите европейски и национални нормативни документи като напр.:

- 4AMLD и 5AMLD¹;
- Приложими Препоръки на FATF;
- ЗМФТ;
- ЗМИП;
- ППЗМИП;
- Национална и наднационална оценка на риска от ИП/ФТ;
- Примерни критерии за разпознаване на съмнителни клиенти, сделки и операции, насочени към финансиране на тероризъм²;

¹ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския Парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС и Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския Парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива (ЕС) 2015/849

² https://www.dans.bg/images/stories/FID/primerni_kriterii_samnitelni_operacii_ft-02082012.pdf

- Насоки на ЕБО за рисковите фактори³;
- Съвместни насоки на БНБ и САД ФР-ДАНС за търговските банки по отношение на клиенти, които са организации и нестопанска цел – оценка на риска от ИП/ФТ, идентификация, комплексна проверка и добри практики Рег № БНБ – 82652/28.07.2021 г.; Рег. № ФР -10-4798/28.07.2021 г.;
- Съвместни насоки на БНБ и САД ФР-ДАНС за търговските банки, по отношение прилагане на изискванията на ЗМИП, спрямо клиенти, които са видни политически личности и свързаните с тях лица Рег № ФР-10-4463/14.07.2021 г. Рег. № БНБ -75321/14.07.2021 г.;
- Насоки за действителните собственици, издадени от БНБ, март 2023.

Посочените в настоящите Насоки червени флагове представляват индикативни и неизчерпателни примери за трансакции и/или клиенти, при които е налице повишен риск от ИП/ФТ, които, ако се срещат в практиката на банката/ПИ/ДЕП може да наложат допълнителна проверка на обстоятелствата и да породят съмнения, че трансакции и/или клиенти биха могли да бъдат използвани като канали за ИП/ФТ. Само по себе си наличието на червен флаг не е доказателство за ИП/ФТ, а е индикация за необходимостта от по-задълбочен анализ, в резултат на който да се определи дали деловите взаимоотношения/операции са съмнителни или такава, които нямат явна икономическа или законна цел и съответно се налагат допълнителни действия, предвидени в ЗМИП, ЗМФТ и/или ППЗМИП.

3. Рискови индикатори

В части 3.1. и 3.2. са посочени примерни червени флагове, наличието на които би могло да индикира повишен риск съответно от ИП и ФТ, разделени в следните категории:

- Изпиране на пари:
 - червени флагове, свързани с клиенти – ФЛ или ЮЛ/други правни образувания;
 - червени флагове, свързани с трансакции;
 - специфични червени флагове, свързани с клиенти – ВПЛ.
- Финансиране на тероризм:
 - рискови индикатори, свързани с клиенти;
 - специфични критерии, свързани с ЮЛНЦ и дарения.
 - рискови индикатори, свързани с трансакции;

³ Насоки съгласно член 17 и член 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки („Насоки относно рисковите фактори, свързани с ИП/ФТ“), за отмяна и замяна на Насоки JC/2017/37

https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Guidelines/2021/Guidelines%20on%20ML-TF%20risk%20factors%20%28revised%29%202021-02/Translations/1016920/Guidelines%20ML%20TF%20Risk%20Factors_BG.pdf

3.1. Червени флагове, свързани със съмнения за изпиране на пари

3.1.1. Червени флагове, свързани с клиента

Физически лица

- Клиентът проявява (пълна) липса на заинтересуваност по отношение на таксите, комисионите и други разходи, свързани с откриването/воденето на сметката и/или извършването на операциите. Вместо това, клиентът настоява за безпроблемно и възможно най-бързо встъпване в делови взаимоотношения и изпълнение на неговите операции/транзакции/сделки;
- Клиентът настоява операцията да бъде осъществена по специфичен начин, като целта очевидно е избягване на нейното нормално документиране, идентификационните изисквания или задължението за докладването ѝ от страна на банката/ПИ/ДЕП;
- Честотата или обемът на транзакциите е несъвместим с професията, доходите, възрастта на клиента или с други негови характеристики;
- Клиентът отказва да разкрие своята предишна банка/ПИ/ДЕП;
- Представители или пълномощници по открити сметки на клиенти, документи, удостоверяващи тяхната самоличност и/или представителна власт пораждат съмнение в банковия/ПИ/ДЕП служител относно тяхната автентичност;
- Клиенти, за които е обществено достояние, че са криминално проявени и/или имат лоша публична репутация;
- Клиент отказва или отлага представянето на документ за самоличност или предоставя само негово копие;
- Клиентът отказва/променя транзакция, след като научи, че трябва да покаже документ за самоличност или да предостави допълнителна информация;
- Клиентът оттегля искането за откриване на сметка, когато от него се изисква да предостави допълнителна информация и някои разяснения;
- Клиент проявява необичаен интерес и се стреми да получи информация за правилата, стандартите за обслужване и контрол на клиентските документи, сделки и операции и/или вътрешната система за контрол и сигурност на банката/ПИ/ДЕП;
- Потенциален клиент е доста загрижен и любопитен за степента, в която банковата тайна би могла да спомогне за запазване на неговата анонимност;
- Потенциален клиент проявява нежелание или отказва да предостави изискваната от него информация или документация, свързана с бизнеса или работата му, или пък предоставя необичайна или съмнителна идентификационна и бизнес документация;
- Потенциален клиент декларира, че смята да използва сметката за операции, които се характеризират с липса на ясна стопанска цел или инвестиционна стратегия, или пък са несъвместими с оповестената стопанска стратегия на клиента;
- Демонстрация на лукс (луксозни марки коли, дрехи, аксесоари и др.) от страна на даден клиент, когато това е несъвместимо с декларираното финансово състояние и/или (очаквани) приходи;

- Клиентът не е запознат с движението по сметките си и с размера на извършваните трансакции;
- Клиентът има нервно или агресивно поведение;
- Клиентът изисква плащанията му да минават през конкретна кореспондентска банка или да се избягва конкретна кореспондентска банка;
- Клиент предоставя информация за произхода на средствата си и източника на имуществено състояние, която е в несъответствие с установените данни за него и/или за действителния му собственик;
- Клиентът търси анонимност и изисква ограничен кръг от служители да имат достъп до данните и ползваните от него сметки/продукти/услуги;
- Клиент посочва противоречиви основания за сделката/операцията, която иска да извърши или отказва да декларира произхода на средствата, предмет на конкретната сделка/операция;
- Клиентът е съпровождан и/или наблюдаван от трети лица, което може да породи съмнения относно действителния собственик на средствата, както и за упражняване натиск и/или заплаха;
- Клиентът използва пощенска кутия, специален адрес на доставка или друг адрес, вместо адресната си регистрация без основателни причини;
- Клиентът се опитва да се сближи с персонала на банката/ПИ/ДЕП, като предлага пари, подаръци или услуги;
- Клиентът бърза да обяви, че паричните му средства са „чисти“;
- Клиент осъществява сделки или операции само чрез лице, упълномощено с всички права за разпореждане, без да е известна/логична причината за това;
- Клиент извършва сделка или операция, за която възниква съмнение, че не е от негово име и за негова сметка;
- Клиенти от държави, които са известни с производството и/или разпространението на наркотици и са представени в страната чрез клон или филиал;
- Клиентът не използва продуктите и услугите по очаквания при установяването за първи път на деловите взаимоотношения начин;
- Клиентът няма обоснована причина да ползва услугите на банката/ПИ/ДЕП и има възможност да се обслужва от друга финансова институция. Например, липсва надеждна икономическа и правна обосновка, клиентът да търси точно тази финансова услуга или да търси такава в район, който е значително отдалечен от адреса на извършване на дейност;
- Клиентът отлага или се опитва да избегне представянето на документи, изисквани от банката/ПИ/ДЕП и/или задължителна за актуализиране на клиентското му досие;
- Клиентът се опитва да избягва посещенията в банката/ПИ/ДЕП и директния контакт лице-в-лице със служителите без основателна причина;
- В банката/ПИ/ДЕП е постъпила информация, че клиентът или действителният собственик е бил обект на уведомление за съмнителна операция/сделка/клиент в миналото;

- Професионалният и квалификационен статус на клиента не отговаря на посочената от него бизнес дейност;
- Клиентът представя само копия на документи за самоличност (в хипотезата на чл. 53, ал. 7 от ЗМИП се прилага чл. 55, ал. 2 от ЗМИП);
- За клиент е получена информация (вкл. неофициална), че е свързан (или е бил свързан) с криминални дейности;
- Подписът на клиента в документа за самоличност не съответства на положения такъв пред банката/ПИ/ДЕП;
- Клиентът се опитва да убеди служителя да не представя цялата документация, която сделката изисква;
- Клиентът има необичайно добри познания за ЗМИП и ЗМФТ;
- Неочаквана, или честа смяна на информацията за контакт с клиента (телефон, факс, електронни адрес/и или др. данни);
- Повтаряща се употреба на едни и същи адреси, телефонни номера и др. данни, в няколко на пръв поглед несвързани сметки, открити на различни лица;
- Истинските телефонни номера са заменени с произволно генерирани цифри или логически поредици от цифри, които изглеждат като домашен телефонен номер (напр. 0123456789) или предоставеният телефонен номер е изключен и/или не съществува;
- Клиентът умишлено е предоставил невярна, подвеждаща, непълна или неясна информация или не предоставя информация и документи, необходими да покаже бизнес взаимоотношенията и съответната дейност, да обясни източника и предназначението на средствата и целта на трансакцията;
- Клиентът няма никакъв трудов стаж, но прави чести, големи трансакции, или поддържа висока активност на сметка, без основателна причина;
- Клиентът встъпва в делови взаимоотношения и използва множество услуги/открива множество банкови/платежни сметки, без да посочва правдоподобна причина за това;
- Клиентът се опитва да принуди/убеди служител на банка/ПИ/ДЕП да не си изпълни задълженията или да извърши нарушение на правилата;
- Клиент-чужденец, който желае да установи делови взаимоотношения в т.ч. да открие сметка в банка/ПИ/ДЕП по причини, които не са достоверни и/или са извън обичайното поведение;
- Множество идентификационни документи, съдържащи противоречива информация, предоставени от едно и също лице или от множество лица, използващи същите идентификационни документи;
- Лице извършва няколко операции в различни офиси на банката/ПИ/ДЕП с очевидното намерение да бъде обслужван от различни касиери или други служители на банката/ПИ/ДЕП;
- Клиентът внезапно променя местоположението си без обосновка, например чрез промяна на държавата си на пребиваване.
- Критерии, свързани с наем на банков сейф:

- използване на нает сейф от лице с право на достъп за съмнителни цели (напр. внасяне в трезорното помещение на големи чанти или кутии с неясно съдържание);
- необичайно дълъг престой на клиент в трезорното помещение;
- клиент наема много на брой сейфове;
- необичайно зачестяване на посещенията в трезорното помещение от клиент с нает от него сейф.

Юридически лица и други правни образувания

- Съществува невъзможност от страна на банката/ПИ/ДЕП да идентифицира действителния собственик на дадено юридическо лице, в т. ч. клиентът предоставя документи за идентификация, които изглеждат подправени и/или не съответстват с преносителя им;
- Разминаване в данните за действителен собственик на сметка (напр. спрямо информацията, декларирана от клиента и информация, налична от други източници);
- Липса на заети лица в дружества с големи обороти по сметките;
- Бизнес клиент има множество сметки в различни банки/ПИ/ДЕП в един и същ регион без очевидна икономическа цел и/или открити в региони, отдалечени от адреса или бизнеса му;
- Клиентът се идентифицира само с чуждестранни документи за самоличност, чиято автентичност е трудно да бъде проверена (възможност за използване на няколко различни документа за самоличност);
- Регистриране на клиенти/дружества с идентичен предмет на дейност и с едни и същи пълномощници;
- Клиентът многократно използва едно и също седалище и адрес на управление за различни фирми при разкриване на платежни сметки или на физически лица, без да посочва правдоподобна причина;
- Налична е информация, че клиентът не е приет за обслужване или са прекратени деловите му взаимоотношения с други банки/ПИ/ДЕП;
- Юридическо лице е регистрирано на адрес, който се ползва за масова регистрация, напр. адреси на пощенски кутии, виртуални адреси и др.;
- Стопанската дейност на юридическо лице, свързана с покупко-продажба на стоки, не съответства на посочения адрес, напр. изглежда, че юридическото лице използва жилищни имоти, без да има търговско и промишлено пространство;
- Юридическото лице няма свой уебсайт или има такъв, но същият индикира развиването на търговска дейност, която не съответства с посочената дейност, напр. интернет страницата на търговското дружество съдържа предимно стереотипни материали, взети от други уебсайтове или интернет страницата показва липса на познания относно конкретния продукт или индустрия, в която предприятието търгува;
- Юридическото лице показва забележима липса на типични търговски дейности, напр. липсват плащания за заплати или същите не съответстват на броя на лицата,

които се осигуряват в дружеството, както и плащания, свързани с оперативни разходи и такива към данъчни органи;

- Собствениците или управителите на юридическо лице показват характеристиките на формални и неформални номинални собственици и управители, действащи с цел прикриване на действителните собственици, напр. нямат опит в управлението на бизнеса или не познават в подробности извършваните операции, или участват в множество дружества;
- Юридическото лице поддържа минимален брой работещ персонал, несъвместим с обема на търгуваните от същото стоки;
- Името на юридическото лице е копие на името на известна компания или е много подобно на негов опит да изглежда като част от компанията, въпреки че всъщност не е свързано с нея;
- Юридическото лице извършва операции/сделки и използва маршрути на доставка или методи, които са в противоречие със стандартните бизнес практики;
- Юридическото лице използва финансови продукти неконвенционално или по усложнен начин, напр. използване на акредитиви за необичайно дълги или често удължени периоди без видима причина, смесване на различни видове продукти за търговско финансиране за различни сегменти от търговски сделки;
- Юридическото лице последователно показва неоправдано ниски маржове на печалба в своите сделки, напр. внос на стоки на едро на същата или по-висока цена от тази на дребно, или препродажба на стоки на същата или на по-ниска цена от покупната;
- Юридическо лице закупува стоки, за които се твърди, че са за негова сметка, но покупките очевидно надхвърлят икономическите възможности на дружеството, напр. операциите се финансират чрез внезапни притоци на средства от вноски в брой или преводи от трети лица по сметките на дружеството;
- Новоучредено или отскоро активно юридическо лице извършва операции/сделки в голям обем и на големи стойности, напр. неизвестно дружество разгръща стопанска дейност в сектори с високи прагове за навлизане на пазара;
- Несъответствия в договори, фактури или други счетоводни документи, напр. противоречия между наименованието на износителя и името на получателя на плащането; различия в цените по фактури и договори; или несъответствия между количеството, качеството, обема или стойността на действителните стоки и техните описания;
- Договорите, фактурите и/или други търговски документи показват такси или цени, които не изглеждат в съответствие с установената бизнес практика, с пазарната стойност или се различават значително от предишни сравними операции;
- Договорите, фактурите или други търговски документи имат неясни описания на търгуваните стоки, предметът на договора е посочен общо, без каквато и да е специфика.
- Договори, подкрепящи сложни операции/сделки, изглеждат необичайно опростени, напр. следват „примерна шаблонна структура“, достъпна в интернет;

- Стойността на регистрирания внос на предприятие по търговски или митнически документи показва значителни несъответствия с обема на изходящите международни преводи на предприятието. Обратно, стойността на регистрирания износ показва значително несъответствие с входящите чуждестранни преводи;
- Структурата на собствеността и контрола на клиента е сложна/непрозрачна без да съществува очевидно търговско или законно основание за това;
- Клиентът емитира акции на приносител;
- Клиентът желае да структурира отношенията по такъв начин, че да се използват множество страни, например нерегулирани дружества в различни юрисдикции, особено когато тези юрисдикции са свързани с по-висок риск от ИП/ФТ;
- Клиентът е юридическо лице или правно образувание, чиято цел на създаване и естество на дейност не е установена;
- Налице са медийни публикации, повдигнати обвинения и/или влезли в сила решения на съда за изпиране на пари или финансиране на тероризъм или за блокиране на активи на клиента или неговия действителен собственик или на лице, свързано с тях;
- Клиенти, чиито финансови операции нямат логична и ясна стопанска цел или при които не може да се открие връзка между официално обявената дейност на юридическото лице и контрагентите по операциите;
- Констатиране на затруднение у клиента при описание на естеството на бизнеса му или липса на общи познания за полето му на дейност;
- Отказ на лице, упълномощено да извършва трансакции от името и за сметка на юридическо лице, да предостави пълна информация относно бизнес дейността на юридическото лице - титуляр;
- Проява от страна на клиента на необичайна загриженост относно спазване на законовите изисквания за докладване, особено що се касае до неговата самоличност, вид бизнес и активи или пък заявено нежелание или отказ за разкриване на информация относно бизнес дейностите му;
- Установяване на съмнителна история на клиента (или лице публично свързано с него), в това число негативна информация от новинарски материали, сочеща за предполагаеми или действителни нарушения на наказателното или гражданското право, или на други регулаторни разпоредби;
- Клиентът има само бегла представа за авоарите си;
- Клиентът посочва объркващи детайли или са налице несъответствия при представянето на сделката;
- Действителните собственици не са резиденти на държавата, в която банката/ПИ/ДЕП предоставя услуги;
- Сметка, открита от името на дружество със същия адрес като този на физическо лице, което не е свързано със сметката;
- Честа смяна на лицата, оправомощени да се разпореждат с определена сметка (упълномощени лица, бенефициенти, действителни собственици и т.н.);
- Неочаквана смяна/избор на банков офис/ПИ/ДЕП/липса на връзка с мястото на пребиваване и бизнес дейност на клиента;

- Клиентът показват препоръки във формата на множество визитни картички на служителите на реномирани банки и финансови институции, а понякога също и писма, адресирани до тях (обикновени писма с неангажиращо съдържание);
- Клиентът представя проекти за договори или споразумения, във формата на фотокопия или факсове, които често са нелогични, противоречиви или неразбираеми;
- В документите за установяване на делови взаимоотношения липсват важни детайли за идентифициране и проверка на идентификацията и клиентът отлага или се опитва да избегне представянето на допълнителни документи, изисквани от банка/ПИ/ДЕП;
- Клиентът/неговият представляващ дава противоречива информация или се установяват несъответствия при извършването на операция или сделка;
- Клиентът не отговаря на предоставения от него/неговият представляващ адрес на електронна поща, такъв не съществува или се ползва от трето лице, „специализирано“ в услугата по осъществяване на кореспонденция от името на други лица;
- Използване на подставени лица при откриване и разпореждане със сметки на клиенти;
- Има неясни сведения и формулировки за дейността на клиента напр. в предмета на дейност е посочено: „инвестиране“, „международен“, „глобален инвеститор“, „внос-износ от всякакъв вид“ и др.;
- Клиенти с представляващ и/или пълномощник, който представлява или е пълномощник на множество юридически лица, без юридическите лица да са част от обща финансова група (холдинг);
- Клиентът е ново дружество без адекватен бизнес профил или резултати;
- В представените от бизнес клиент документи за регистрация липсват основни реквизити, които да го идентифицират напълно;
- При регистрация на бизнес клиент се установява, че законният му представител е слабо грамотен, неадекватен или с видими ментални проблеми и очевидно не разбира процедурата по идентификация и клиентска регистрация;
- Няколко на брой бизнес клиенти имат едно и също седалище, адрес на управление и адрес за кореспонденция, представляват се от едно и също лице/а и основната им дейност попада в категорията „рисков бизнес“;
- Документите, удостоверяващи правото на представителство на клиента, са невалидни;
- Клиентът използва външна помощ при попълването на документите или отговарянето на въпросите или не може да ги попълни или да отговори;
- Представителят на клиент, който е юридическо лице, не познава естеството на дейностите на представляваното лице, не може да обясни необходимостта от заявените услуги, в обясненията има противоречия;
- Представителят на клиента не знае или се опитва да укрие информация за представляваното лице (напр. действителни собственици, собственици, местоположение, информация за контакт и др.);

- Представителите клиента не могат да бъдат ясно идентифицирани в документите (няма личен идентификационен код или дата на раждане) или нямат право на представителство;
- Клиентът е регистриран с помощта на посредник (нотариус, адвокат, счетоводител);
- Клиентът няма реална дейност в държавата на регистрация, няма служители, офис и активи (компания „фантом“);
- Клиентът предлага да бъдат съставени неверни документи при извършване на операции;
- ЮЛ или други правни образувания, които ползват услугите на други фирми да извършват логистична дейност в държави с висока степен на корупция, които могат да осъществяват и те, с цел прехвърляне на отговорността/ риска на другата фирма;
- Средствата на инвеститорите са генерирани в юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ, по-специално свързаните с по-високи равнища на предикатни престъпления за изпиране на пари или финансиране на тероризма;
- Видимо усложняване структурата на собственост, когато изглежда, че не е необходимо това ниво на сложност за извършване на конкретната операция или когато няма ясна търговска обосновка;

ЮЛ и други правни образувания, свързани с и/или разходващи публични средства (напр. чрез обществени поръчки)

- Конкретно юридическо лице регулярно печели повечето от най-големите тържни процедури/оферти за обществени поръчки, или дългосрочни договори се възлагат редовно на един и същ подизпълнител без разумна обосновка;
- Неоснователни спецификации за изпълнение на договор (включително ограничителни условия за местонахождението на изпълнителя, ограничителни условия за необходимите материали за изпълнението на договора, строги срокове и др.) от възлагащия орган;
- Подизпълнителят и изпълнителят имат един и същ управител и/или са свързани по някакъв начин по линия на собствеността на управлението;
- Изпълнителите, подизпълнителите и техните контрагенти (в рамките на срока за изпълнение на договора за поръчката) са свързани чрез общ: адрес, телефонен номер, имейл, IP-адрес и др.;
- Операции, извършвани от изпълнители, подизпълнители и техни контрагенти по обществени поръчки, като част от финансовите потоци се обосновават със споразумения за заем и връщане на заем;
- Юридически лица с малък или ограничен опит получават изключително сложни в техническо отношение обществени поръчки/проекти (несъвместими с размера или опита/бизнес историята па дружеството) или получават държавни поръчки/проекти, които не са свързани с тяхната основна сфера на дейност;

- Определено ЮЛ, което е изпълнител по обществена поръчка често получава плащания на по-високи суми за стоки и услуги, които са с по-ниска реална цена (в сравнение с нормалните пазарни цени за еквиваленти продукти или услуги);
- Средства, отпуснати по обществени поръчки или фондове на ЕС – например, отпуснати средства по договори за обществени поръчки или по проекти, финансирани от ЕС, се разходват за дейности/продукти/услуги, които не са свързани с предмета на договора, по който са получени средствата напр.:
 - прехвърляне на средствата или част от тях по други сметки без основание;
 - разплащане по стари задължения, които нямат връзка с получените плащания;
 - използване на получените средства или част от тях за отпускане на заеми на трети физически и юридически лица и/или за заплащане на доставки на стоки/услуги, които явно нямат връзка с предмета на договора;
 - прехвърляне на средствата към чужди юрисдикции без основателна причина;
 - изтегляне на големи суми от получените средства и последваща липса на разходно-оправдателни документи за изтеглените суми в брой и др.
- ЮЛ, в собствеността на което участват дружества, регистрирани в няколко чужди държави;
- Структурата на ЮЛ изглежда необичайно сложна и нелогична, като например участието на „кухи“ дружества или такива, регистрирани във високорискови трети държави или офшорни юрисдикции;
- Клиент – юридическо лице, чийто основен собственик е лице/лица, регистрирано(и) в офшорна държава/юрисдикция отказва да декларира действителния собственик/собственици на капитала;

3.1.2. Червени флагове, свързани със сделки и операции

- Вноските (депозитите) са структурирани под изискванията за докладване на операции в брой с цел да се избегне привличане на внимание;
- Платежните операции са структурирани така, че да бъдат малко под сумите, за които се изисква прилагане на мерките за комплексна проверка и/или докладване;
- Многобройни вноски в брой и тегления със съмнителни основания;
- Преводи/операции между сметки на свързани лица или без очевидна причина;
- Необичайни операции, които изглеждат несъвместими с профила на клиента (необичайно движение по размер, честота или локация напр. по сметки на студенти, безработни, мигранти и др.);
- Натрупване на големи суми по сметките на клиент – ЮЛ, несъответстващи на оборота му и последващо прехвърляне по сметка/и зад граница;
- Ранно прекратяване на депозита без разумна обосновка и/или когато средствата от прекратения депозит се нареждат към трето лице;
- Вноски по платежна сметка, които не съответстват на профила на клиента и заявената дейност, доход и средства;
- Внезапна промяна на регулярността и размера на вноските по платежна сметка без разумно обяснение или в противоречие с клиентския профил и профил на средствата;

- Касови операции по депозитни/спестовни/други видове платежни сметки без да се обръща внимание на високите такси за обслужване на каса;
- Клиентът няма собствена платежна сметка в банката/ПИ/ДЕП и средствата идват от сметка на трето лице без разумно обяснение или връзка с това лице;
- Преводите/операциите не са икономически оправдани, имайки предвид естеството на притежателя на сметката или неговата професия;
- Серия от сложни преводи/операции на средства от едно лице на друго лице;
- Преводи/операции, които са непоследователни спрямо активността по сметката (напр. повече преводи от обикновено);
- Операции по сметки на клиент, несъответстващи на предишните състояния/баланс на сметка на ЮЛ, влогове или тегления (в брой, чекове, парични преводи);
- Необичайна честота на операции в брой по сметки на чуждестранни лица;
- Използване на услугата за парични преводи на места, различни от мястото на активност на клиента;
- Използване на множество свързани операции в рамките на един или няколко дни;
- Необяснимо увеличаване на вноски/депозити и парични потоци по сметка на клиент;
- Новооткрита сметка се използва само за разплащания в/към чужбина;
- Внезапно движение по неактивна и/или спяща сметка;
- Използване на лична сметка за извършване на бизнес операции или обратното;
- Лични сметки, по които се получават множество преводи за големи суми от лица, без установена връзка или основание за това;
- Често получаване на налични парични преводи на голяма стойност от лица, намиращи се в други държави (без разумно обяснение, като например подкрепа от член на семейството, работещ в чужбина);
- Оборотите по сметката многократно надхвърлят декларираните приходи на клиента;
- Неубедителен произход на средствата;
- Неубедителни цел и икономически мотиви на сделката;
- Несъответствие на начина на изплащане на лизинговите вноски/застрахователните премии с финансовия профил на контрагента;
- Необичайни условия и сложност на сделката (операцията);
- Операциите се нареждат изключително чрез дистанционни канали като титулярят/управителят/упълномощеното лице избягват всякаква директна комуникация с банков/ПИ/ДЕП служител;
- Клиент избягва установяването на делови взаимоотношения с банката/ПИ/ДЕП като предпочита да извършва случайни сделки или операции, когато същите са нецелесъобразни;
- Чести преводи, които на свой ред своевременно се насочват към други лица;
- Клиентът поддържа бизнес отношения с юридически лица, които не са вписани в публично поддържани регистри, или бази данни, от които не може да бъде получено официално потвърждение;

- Клиентът си прехвърля средства между собствени сметки, като част от сметките са открити в офшорна зона;
- Операции в брой на голяма обща стойност по сметки на офшорни компании;
- Кредитиране/дебитиране на сметка на офшорна компания с големи суми, нехарактерни за икономическия профил на клиента;
- Клиент – чуждестранно лице от рискова или офшорна държава/юрисдикция открива /платежна сметка, която служи основно за превод на суми от или към държавата/юрисдикцията, на която той е резидент;
- По платежна сметка на клиент - местно лице, периодично се осъществяват само парични преводи от или в полза на лица от рискови или офшорни държави/юрисдикции;
- Получаване на презгранични преводи по платежна сметка на клиент, наредени от банки/ПИ/ДЕП в рискови или офшорни държави/юрисдикции с основание „търговска сделка“, „заем“, „инвестиция“, „неустойка по договор“ и др., които са необичайни за бизнес профила на клиента;
- Натрупване на необичайно големи наличности по платежни сметки на клиент – местно лице, които периодично се превеждат в банки/ПИ/ДЕП в рискови или офшорни държави/юрисдикции;
- Неустановена причина чуждестранно лице да търси и ползва услуги на банки/ПИ/ДЕП извън рамките на своята национална юрисдикция;
- Сделките и операциите на клиента се осъществяват чрез поредица от международни преводи през високорискови трети държави или офшорни юрисдикции;
- По платежна сметка на клиент - местно лице, периодично се осъществяват само преводи от или в полза на лица от високорискови трети държави или офшорни юрисдикции;
- Клиент извършва преводи от и/или към високорискови трети държави или офшорни юрисдикции без основателна бизнес или друга икономическа причина;
- Получаване на презгранични преводи по платежна сметка на клиент, наредени от банки/ПИ/ДЕП във високорискови трети държави или офшорни юрисдикции, които са необичайни за бизнес профила на клиента;
- Големи по размер операции в брой, особено по сметки на юридически лица с регистрация в офшорни юрисдикции;
- Откриване на сметки, които, след получаване на еднократни големи преводи към лица/фирми със седалище в офшорни юрисдикции, биват закривани;
- Клиентът получава/нарежда преводи в голям размер или честота от/към наредители/бенефициери в държави с по-висок риск, офшорни юрисдикции или държави - убежища на банкова/данъчна тайна и/или неприлагащи препоръките на международните органи за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително:
 - получаване на преводи за конкретна сделка, с последващо връщане на превода (отказ от сделка) в друга банка с клиенти от тези държави или юрисдикции;

- чести или големи преводи за и от такива държави и юрисдикции;
 - необичайно натрупване на големи суми по сметките на клиенти и последващото им прехвърляне зад граница в такива държави и юрисдикции;
 - сделки и плащания с лица, които нямат очевидна връзка с такава държава или юрисдикция;
 - необосновано осъществяване на операции и сделки чрез поредица от международни преводи през такива държави и юрисдикции.
- Получени/наредени средства на голяма обща стойност във връзка с продажба/покупка на акции/дял от капитала на дружество с регистрация в офшорна юрисдикция;
 - Преводи на голяма стойност с основание „заем“ между офшорни компании;
 - Преводи от/към офшорни компании на нереално високи заплати, възнаграждения за консултантски услуги и/или плащания за доставка на стоки на цени много под или над нормалната пазарна цена;
 - Акредитив, гаранция или инкасо от/за държава с по - висок риск или офшорна юрисдикция;
 - Дарения по сметки на клиенти, постъпващи от офшорни юрисдикции или от компании, регистрирани в офшорни юрисдикции;
 - Искане за кредит, при което доходите, приходите на кредитоискателя са от офшорни компании или са свързани с дейности, извършвани в офшорни юрисдикции;
 - Искане от офшорна компания за встъпване или заместване в дълг;
 - Отпуснатите средства по кредит или част от тях се насочват към офшорни юрисдикции или към трети лица, които нямат отношение към използването по предназначение на кредита;
 - Получаване на парични преводи от лица в други държави, когато естеството на бизнеса обикновено не включва международни преводи;
 - Налични парични преводи и други платежни операции, наредени/получени чрез доставчици на платежни услуги от и към високорискови трети държави и/или офшорни юрисдикции;
 - Искане за отпускане на кредити, обосновани с прецизен счетоводен отчет на кредитоискателя, отразяващ основни инвестиции и доход от дейности, извършвани в офшорни зони и страни - убежища на банкова/данъчна тайна;
 - Искане за кредити, обезпечени чрез гаранции от офшорни банки;
 - Входящи преводи с основание: „кредит“, „заем“ или „капаро“ (по-специално, ако плащанията са от чужбина), при които посоченият заемодател е офшорна компания или физическо лице или предприятие, което няма връзка с клиента;
 - Отпускането на средства по заем, които (веднага) се прехвърлят по сметка на офшорна банка или по сметка на трето лице в чужбина;
 - Клиентът препоръчва офшорна банка, която се задължава да предостави обезпечение на заеми;

- Искане за покупки на необичайно голямо количество ценни книжа от клиент, когато сумите за покупките се депозират в наличност или платежната сметка на клиента е заверена с презграничен превод от рискова или офшорна държава/юрисдикция;
- Искане към банката за промяна на мястото на плащане по търговска сделка, когато сумата се нарежда от или се получава в рискова или офшорна държава/юрисдикция, различна от първоначално обявената;
- Искане за кредит, с предлагано обезпечение залог на вземане от офшорни компании, със затруднения за проверка относно съществуването на тези вземания;
- В искане за кредит клиент – юридическо лице декларира доход от инвестиции или дейности, извършвани от компании, регистрирани във високорискови трети държави или в офшорни юрисдикции;
- В искане за кредит клиент предлага обезпечения или гаранции, издадени от банки или техни клиенти, намиращи се във високорискови трети държави или в офшорни юрисдикции;
- Преводи от чуждестранни инвеститори за участие в инвестиции на зелено и придобивания, приватизация с последващо връщане на превода в други банки/ПИ/ДЕП, различни от първоначалните, в случаите, когато инвестицията не е осъществена;
- Сделките и операциите на клиента необосновано се осъществяват чрез поредица от международни преводи през високорискови трети държави или офшорни юрисдикции;
- Заверяване с презгранични преводи на платежна сметка на клиент – местно лице, получени от банки във високорискови трети държави или офшорни юрисдикции с основания - търговски сделки; заеми; инвестиции, които са необичайни за установения бизнес профил на получателя;
- Предложения за закупуване на предприятия в криза, направени от непознати фирми с неустановена собственост и регистрирани в офшорни държави/юрисдикции;
- Финансови операции с участие на ЮЛ или друго правно образувание със сложна структура;
- Финансови операции с участие на ЮЛ или друго правно образувание, в собствеността на което участват дружества, регистрирани в няколко чужди държави;
- Финансови операции с участие на ЮЛ или друго правно образувание, за което е придобита информация, че се представлява от лице, предоставящо професионални услуги за номинален собственик и/или директор;
- Финансови операции с участие на тръст или друго подобно правно образувание, чиято структура и управление, позволяват отделянето на законната и действителната собственост на активите;

- Преводи от и към дружества, регистрирани и/или притежаващи сметки в юрисдикции с преференциален данъчен режим, без да може да се установи ясна законна или икономическа цел на трансакциите;
- Преводи от и към дружества, за които се открива информация, че са представлявани от лица, предоставящи професионални услуги за номинални собственици и/или директори;
- Преводи от и към дружества, за които е налична информация, че предоставят професионално услуги за номинални собственици или директори;
- Преводи от и към дружества с адрес, на който са регистрирани и множество други дружества;
- Ползване на обикновени банкови продукти и услуги чрез преобладаващо използване на професионални посредници;
- Финансови операции с участие на ЮЛ или друго правно опразувание, като за същото или за неговите представляващи се открива достоверна информация в медиите за международни схеми за изпиране на пари или за други финансови престъпления, като напр. „Панама пейпърс“, „Пандора пейпърс“;
- Входящите преводи от различни външни източници по сметки на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица, се използват впоследствие за влогове на средствата в уебсайтове за онлайн хазарт, след това се наблюдава превеждане на суми като неизползвани в онлайн хазартни игри или като печалби от онлайн хазартни игри по сметки, различни от сметките, от които са захранени сметките на онлайн хазартни игри, или от сметки за онлайн хазартни игри, разкрити в юрисдикции със слабости в механизмите за надзор на сектора;
- Операции в брой на голяма обща стойност по сметки на офшорни компании;
- Получаване на презгранични преводи по платежна сметка на клиент, наредени от банки/ПИ/ДЕП в рискови или офшорни държави/юрисдикции на основания „търговска сделка“, „заем“, „инвестиция“, „неустойка по договор“ и др., които са необичайни за бизнес профила на клиента;
- По платежна сметка на клиент - местно лице, периодично се осъществяват само преводи от или в полза на лица от високорискови трети държави или офшорни юрисдикции;
- Откриване на сметки, които, след получаване на еднократни големи преводи към лица/фирми със седалище в офшорни юрисдикции, биват закривани;
- Финансови операции с участие на ЮЛ или друго правно образуване със сложна структура, включваща няколко слоя от дружества във веригата на собствеността, сред които и чуждестранни напр. регистрирани в няколко чужди държави;
- Финансови операции с участие на ЮЛ или друго правно образуване, за което е придобита информация, че се представлява от лице, предоставящо професионални услуги за номинален собственик и/или директор;
- Преводи от и към дружества, регистрирани и/или притежаващи сметки в юрисдикции с преференциален данъчен режим, без да може да се установи ясна законна или икономическа цел на трансакциите;

- Свързаност на сделки и операции с дружества, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим или свързаност с доверителната собственост, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания;
- Дарения между платежни сметки на свързани лица без очевидни причини;
- Използване на множество сметки за набиране на средства, които после се превеждат на едни и същи чуждестранни бенефициенти;
- Чести преводи, които на свой ред се насочват към други лица;
- Голям обем на трансакциите, свързани с едно физическо лице са извършени в различни локации;
- Рязко увеличение на обема на трансакциите с участието на множество физически лица от една локация в кратък период от време;
- Един и същ клиент нарежда средства към високорискова трета държава или офшорна юрисдикция в полза на няколко бенефициента;
- Презгранични преводи за малки суми, изпратени/получени с висока честота към/от несвързани лица;
- Преводи в чужбина с основание „дарение“, „помощ“, „заем“ и др., последвани от незабавно теглене на парите в брой или превод към друга сметка;
- Достигане на кредитни лимити непосредствено преди пътуване за чужбина;
- Плащане за доставянето на стоки, несъвместими с нивото на обслужване или географската структура на страната, за която е предназначена доставката;
- Купувачът на стоките пребивава/работи в локация, която е в различна страна от крайния получател на поръчаните стоки;
- Операция/сделка или финансова дейност, която включва чуждестранни граждани без съществена връзка (освен финансовата) със страната, в която са се осъществили операциите/сделките. За тези чуждестранни граждани е налице информация, че са активни консултанти или служители на лобистки организации и понякога не са склонни да обяснят за източника на богатство/средства или дават незадоволителни обяснения;
- Плащания, извършени от изпълнители на консултантски услуги, особено в отрасли с по-висок риск от корупция, като например строителство, където платената сума е извън нормалния ценови диапазон за (консултантски) услуги;
- Критерии, свързани с използването на платежни и предплатени карти, интернет банкиране, мобилно банкиране/приложение, физически и виртуални ПОС терминали, микросметки:
 - Клиент заявява издаване на повече платежни/предплатени карти с различни картодържатели и получава суми по тях с основание „refund“ или „връщане на средства“;
 - Клиент заявява издаване на повече платежни/предплатени карти с един и същ картодържател и получава суми по тях с основание „refund“ или „връщане на средства“;
 - Клиент получава трансакции от тип „refund“ за големи или повече на брой суми от търговец с ПОС терминал;

- Клиент извършва трансакции на ПОС терминал за суми, които значително надвишават средния размер на трансакциите с платежната/ предплатената карта с оглед неговия профил и използваните от него услуги;
- Клиент изпраща големи суми към различни карти и сметки от виртуални карти;
- Зачестили случаи и завишено ниво на оспорени трансакции с карти при търговец с ПОС терминал.

3.1.3. Специфични червени флагове, свързани с клиенти – видни политически личности (ВПЛ) и свързани с тях лица

В допълнение към червените флагове, свързани с клиента по т. 3.1.1. задължените лица по чл. 4 от ЗМИП следва да вземат предвид и следните рискови индикатори в хода на деловите взаимоотношения с клиенти – ВПЛ и свързани с тях лица:

- Клиентът, който е свързан с видната политическа личност, не посочва връзката с ВПЛ;
- ВПЛ не желае или няма възможност да предостави информация или документи за източника на имуществено си състояние;
- ВПЛ се стреми към прекомерна поверителност като отказва да предостави поисканата информация с твърдението, че тя е поверителна (например по отношение на действителния собственик на дадено образование);
- ВПЛ предоставя неточна или непълна информация или друга информация, която не може да бъде проверена от задълженото лице по чл. 4 от ЗМИП;
- ВПЛ използва юридическо лице или друго правно образование, вкл. новорегистрирано, за да прикрие собствеността, участващите сектори или държави в деловите взаимоотношения/операции/сделки;
- Наличие на информация за корупционни фактори, допринасящи за създаване на подходяща среда за злоупотреба с дружества, свързани с ВПЛ;
- Съществува информация (вкл. неофициална), че клиент е свързан или действа от името на лице, попадащо в категорията „ВПЛ“;
- ВПЛ има значителни правомощия или достъп до държавни активи и средства, политики и операции;
- ВПЛ има контрол върху регулаторни одобрения, включително предоставянето на лицензи и концесии;
- Несъответствие в декларирания/установения източник на имуществено състояние на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица между данните от подаваните от тях декларации за имущество и тези, установени по време на комплексната проверка на клиента;
- ВПЛ (активно) омаловажава значението на своята публична функция или на публичната позиция, която заема;
- ВПЛ не предоставя информация за всички обществени позиции, които заема (включително служебно);
- ВПЛ има достъп или осъществява контрол/влияние върху правителствени или корпоративни сметки/средства;

- ВПЛ (частично) притежава или контролира финансовата институция (в качеството си на частно или служебно действащо (публично) лице), която е контрагент или кореспондент в дадена операция;
- ВПЛ е директор/управител или действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание, което е клиент на финансова институция;
- Чуждестранно лице - ВПЛ е от държава, която не е подписала или ратифицирала съответните конвенции за борба с корупцията (или по друг начин не е приложила или е приложила недостатъчно тези конвенции), като например Конвенцията на ООН за борба с корупцията и Конвенцията на ОИСР за борба с подкупите;
- Операциите и/или сделките се отклоняват от очакваното поведение на клиент, който е ВПЛ, неговия рисков профил и естеството и целта на взаимоотношенията с банката/ПИ/ДЕП;
- Операции по сметки на дружества, асоциирани с ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица към и от „кухи“ дружества или компании, регистрирани в офшорни юрисдикции;
- Средства, получени по сметки на физически или юридически лица, без видима връзка с ВПЛ или други длъжностни лица, но за които е известно, че са контролирани от такива, или лица, свързани с тях (подставено лице или юридическо лице, създадено с цел прикриване на действителната собственост), когато средствата са изпратени от „кухо“ дружество. Допълнителната информация, предоставяна по отношение на средствата се отнася до „заеми“, „инвестиционни цели“ или „закупуване на недвижим имот“;
- Съответните постъпления или плащания се извършват в брой или с други непрозрачни платежни средства (напр. банкови чекове на приносител);
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица получават или купуват дялове/акции:
 - в дружество в замяна на услуги; или
 - в дружество, в което покупката се финансира от продавача; или
 - в дружество, където покупната цена е под нетната стойност на активите на същото; или в дружество, където получава дивидент, който непропорционален на покупната цена; или
 - което дава право на продажба на дяловете/акциите на цена, която е по-висока от текущата пазарна стойност или от тази, на която са закупени дяловете/акциите; или
 - с печалба от сделката с дялове/акции, при която датите на покупка и продажба на акции са в рамките на кратък период от време;
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица получават гаранции за заем от държавно предприятие или институция, при благоприятни условия;
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица получават значителни средства за участието си в семинари, конференции или като консултанти по проекти, за да прикрият произхода на средствата;
- Средствата се прехвърлят многократно към и от държави, с които ВПЛ не изглежда да има връзка;

- Клиент – ВПЛ и/или свързано лице получава и/или изпраща средства в необичайно голям размер в различни валути;
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица придобиват криптоактиви на обща стойност по-висока от законно декларирания им доход;
- Операции, които се извършват по сметки на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица, включващи вноски или тегления в брой с необичайна честота и суми;
- Входящи преводи от чужди държави (по-специално от юрисдикции с опростена регистрация на фирми) по сметки на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица, които са предназначени за покупка на недвижими имоти или покупка на стоки с висока стойност или луксозни стоки, които не съдържат допълнителна информация за самия превод или необходимата информация за превода е неясна (например се отнася за „консултантски такси“). Подобни ситуации водят до липса на прозрачност по отношение на превода и трудности при определяне на източника на средства;
- Покупка на движимо или недвижимо имущество от ВПЛ, свързани с тях лица или от други длъжностни лица, което не се подкрепя от наличната информация за източника на доходи (вкл. заплати) или на имущественото състояние;
- Превод на средства от и към сметки на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица към и от чуждестранни сложни корпоративни структури, вкл. тръстове;
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица учредяват юридически лица или други правни образувания, които са закупили земя и сгради на значителна стойност (видно от счетоводни документи), въпреки липсата на търговска дейност;
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица извършват операции в брой за големи суми;
- Плащания с необичайни суми или честота от ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица на адвокати, счетоводители или други професионални посредници;
- Информация в достъпни източници, която свързва конкретна финансова дейност с текущи или минали разследвания за корупция;
- Погасяване на вноски по кредит в голям размер, използван от лице, попадащо в категорията за „ВПЛ“;
- Отпускане на заеми между офшорна компания, местно търговско дружество и физически лица, между които има и лица, заемащи висша държавна длъжност;
- „Финансови агенти“ могат да бъдат използвани за прикриване на действителната собственост върху активите на ВПЛ чрез включване на служители на ВПЛ или други длъжностни лица като например чистач/градинар/шофьор. Обикновено средствата, получени по платежните сметки на такива „финансови агенти“ значително надвишават законния им доход от заетост;
- Закупуване на финансови инструменти от ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица чрез плащания с превод на средства или участие в

приватизационна сделка, последвани от прехвърляне на сумите по сметки на други титуляри, различни от титулярите на сметките, по които са получени първоначално, и извършване на поредица от необичайни операции за закупуване и продажба на едни и същи финансови инструменти, извършени от различни клиенти за кратък период от време;

- Използването на сметки на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица, или представлявани от тях дружества, като със същите оперират адвокати, нотариуси или счетоводители, както и лица, които получават правомощия по силата на споразумение;
- Бивши ВПЛ се включват като собственици, съдружници или представляващи на дружества, чиято дейност е оценена от ННОР, НОР и Вътрешните правила, като високорискова;
- ВПЛ ползва посредници, въпреки че това не отговаря на нормалната бизнес практика;
- Средства са многократно прехвърлени в и от държави, в които ВПЛ не изглежда да има делови или други взаимоотношения;
- Покупка на луксозни стоки, плащания за скъпи услуги или получаване на всякакви други ползи от ВПЛ или свързани с тях лица, от възложител или изпълнител в периода на изпълнение на обществена поръчка или веднага след изтичане на договора;
- Средства, получени по сметки на ФЛ или ЮЛ, без видима връзка с ВПЛ или други длъжностни лица, но за които е известно, че са контролирани от такива, или лица свързани с тях (подставено лице или ЮЛ, създадено с цел прикриване на действителната собственост), когато средствата са изпратени от „кухо“ дружество;
- Представител на ВПЛ (т.е. адвокат, секретар, счетоводител), използва платежна сметка и закупува скъпи имоти или луксозни стоки с намерение да заобиколи комплексната проверка на клиент – ВПЛ;
- По сметки на ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица се получават средства от трети лица с основания по договори за консултански услуги или заеми. Основанието (обяснението) за операцията би могло да включва използването на думи и фрази, често използвани като евфемизми за подкупи (напр. комисионна, маркетингови такси, доплащане и т.н.);
- ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица подобряват видимо стандарта си на живот веднага след изтичане на мандата на длъжностните лица, без да има законни или икономически обосновани причини;
- ЮЛ или други правни образувания с предмет на дейност в сектор с по-висок риск от корупция, което се свързва с ВПЛ, свързани с тях лица или други длъжностни лица, в собствеността на което участва и/или инвестира чуждестранно ФЛ или ЮЛ, когато за източника и обема на доходите/приходите на чуждестранното лице е налична ограничена информация и/или наличната информация не установява съответствие на вида и размера на инвестицията и/или е налична негативна информация;

- Преводи на средства към или от сметка на ВПЛ, които не могат да бъдат икономически обяснени или при които липсва съответната информация за наредителя или получателя.

3.2. Червени флагове – финансиране на тероризъм

3.2.1. Рискови индикатори, свързани с клиента

- Налична е достоверна информация за потенциален или съществуващ клиент, че е свързан пряко или косвено с лица и/или организации, които подпомагат и/или подкрепят извършването на терористични актове (независимо дали са включени в списъка по чл. 4б от ЗМФТ);
- Потенциален или съществуващ клиент е лице, за което е известно, че се водят наказателни процедури пред компетентен български, друг национален или международен съд, във връзка и по повод участието им в подготовката, подпомагането и/или извършването на терористични актове или лица, спрямо които има влязла в сила присъда за такива действия;
- Потенциален или съществуващ клиент е лице, свързано пряко или косвено с държави, за които е общоизвестно, че подпомагат или укриват терористи;
- Потенциален или съществуващ клиент е лице, свързано пряко или косвено с държави, в които не съществува законодателна уредба във връзка с предотвратяване финансирането на тероризма или лица, които получават/нареждат преводи от/към такива държави;
- За потенциален или съществуващ клиент има данни за наличие на предходни уведомления по чл. 9, ал. 3 от ЗМФТ;
- Клиентът демонстрира поведение, индикиращо противопоставяне срещу културните норми на държавата, в която се осъществяват операциите;
- Клиентът показва необичаен интерес към вътрешната система за контрол и политиката на банката/ПИ/ДЕП;
- Клиентът демонстрира необичайно любопитство или познания за законодателството и вътрешнонормативните актове за мерки срещу ИП/ФТ;
- Клиент - лице със статут на бежанец от високорискова трета държава по отношение на ФТ⁴ получава множество парични преводи от голяма група лица, като между получателя и изпращачите липсва видима родствена или икономическа свързаност; в едни и същи дни се получават множество преводи от лица от различни локации;
- Клиенти, които в процеса на взаимоотношенията си с банка/ПИ/ДЕП използват измислени имена, псевдоними, прякори или други алтернативни имена и опростени изрази вместо техните собствени /пълни/ имена;
- Клиентът се опитва да избегне проверка на имената му в санкционните и ограничителни списъци или оказва натиск върху служителите това да се случи след откриването на сметката;

⁴ Напр. държави (и съседни държави), в които има конфликти и/или политическа нестабилност или за които е известно, че подкрепят терористични организации/дейности; организации и/или юрисдикции с установени слабости в нормативната уредба по отношение на превенцията срещу ФТ и др.

- Използване на фалшиви документи за самоличност;
- Нови клиенти, които задават твърде много въпроси по отношение на разкриване на информация и прагове за идентификация;
- Идентификационните данни на клиента или свързани с него лица съвпадат напълно⁵ или частично с тези на физическо лице, юридическо лице, група или организация в списъците по чл. 46 от ЗМФТ, други официални санкционни списъци или със запис във външни и вътрешни бази данни, използвани за целите на комплексната проверка;
- Налична е медийна информация за контрол на дадено лице от трето лице, което би могло да е свързано с терористична организация или индивидуални терористи (действащи самостоятелно или развиващи пропагандна дейност);
- Предоставяне на едни и същи номера на мобилни телефони, адреси или информация за месторабота при откриване на няколко сметки на различни лица;
- Поведение, даващо индикации за поддържане на радикална или екстремистка идеология;
- Използването на кредитни продукти, вкл. усвояване на средствата до кредитния лимит без плащания по кредита;
- Клиенти, които пребивават в или имат връзки с високорискова трета държава или офшорна юрисдикция – индикации за това могат да бъдат напр. използване на мобилни платежни системи за извършване на трансакции, проверка на наличност по сметките, достъп до електронни портфейли и други онлайн услуги без физическото присъствие на клиента (последователно логване от мобилен телефон, лаптоп или друго устройство, от IP адреси в близост или в самите конфликтни зони и/или региони с повишена терористична заплаха);
- Клиенти, които ползват IP адреси, отдалечени от физическите адреси, установени от банката/ПИ/ДЕП при извършването на комплексната проверка на клиента;
- Клиентът е извършил покупки, свързани с пътувания (напр. закупуване на самолетни билети, туристическа виза, паспорт и т.н.), свързани с високорискови трети държави или офшорна юрисдикция;
- Индикации, че клиентът е пътувал или често пътува до конфликтни зони или до райони, граничещи с конфликтни зони, с определено количество пари в брой на негово разположение;
- Мигранти откриват сметки в банката/ПИ/ДЕП, придружавани от лица, чиито действия будят съмнение за радикализация и/или потенциална подкрепа на тероризъм;
- Множество вноски в брой на малки суми в сметка, последвани от превод/(и) в друга чужда страна;
- Множество физически лица изпращат средства към един и същ бенефициент с локация във високорискова трета държава или офшорна юрисдикция;

⁵ При пълни съвпадения на лица, включени в ограничителните списъци на ООН и ЕС, както и на лица, включени в списъка по чл. 46, т. 3 от ЗМФТ се прилагат чл. 3 от същия закон.

- Плащания с кредитни карти в няколко страни при преминаването през тях (напр. при бензиностанции, за пътни такси или на локация в близост до летище).

3.2.1.1. Специфични критерии, свързани с ЮЛНЦ и дарения

- Клиент извършва/получава преводи от и/или към/от сметки на сдружения с нестопанска цел, проповядващи крайни идеологии;
- Дарение към неправителствени или религиозни уебсайтове, свързани с пропаганда на радикализъм, екстремизъм или насилие;
- Клиентът прави дарение за кауза, за която е налична негативна информация, която е публично достъпна (напр. инициатива за групово финансиране, благотворителна организация, организация с нестопанска цел, неправителствена организация и т.н.);
- Нарездания, от страна на организации с нестопанска цел, за извършване на сделки, които са необичайни за техния предмет на дейност и за обичайния поток на платежни операции;
- Чести операции с благотворителни организации и юридически лица с нестопанска цел, без законна причина, която може да бъде установена с оглед наличната информация за клиента;
- Чести депозити от физически лица по сметка на благотворителна организация с последващи преводи към сметки на физически и юридически лица;
- Голям размер дарения, извършени от чуждестранни лица в сметката на юридическо лице с нестопанска цел, особено при липсата на ясна връзка между двете страни по трансакцията;
- Трансакции, включващи нерегистрирани хуманитарни организации;
- Наличието на съмнение, че се прави опит за отклоняване на средства, които следва да бъдат събирани за легитимната дейност на дадена организация с нестопанска цел или фондация, например чрез операции, които не са били типични за организацията или чрез установяване на нови икономически или професионални отношения или използване на продукти и услуги, които не са били обичайни за организацията и нямат икономическа или друга законна обосновка;
- Използване на компании без реална дейност, включително юридически лица с нестопанска цел или благотворителни организации, за които не може да бъде установена реална дейност и служат като подставени лица за отклоняване на средства към лица или държави, които имат връзка въз основа на публично достъпна информация с тероризъм или подкрепа за тероризъм. Последното може да се установи на базата на извършваните операции (например еднотипни операции на преводи към дружеството и последващи преводи в чужбина или акумулиране по друга сметка), медийна справка и т.н.;
- Внезапна и рязка промяна на броя на членуващите или лицата, свързани с дадено ЮЛНЦ;
- Дарения от страни със статут на офшорни зони/юрисдикции/ или определени като „данъчни убежища“;

- Дарения, направени под условие – цялото или част от дарението да бъде използвано по посочен от дарителя начин;
- Чести операции с благотворителни организации и юридически лица с нестопанска цел, без ясна причина, която може да бъде установена с оглед наличната информация за клиента;
- Набиране на средства от една организация (фондация, неправителствена организация) и последващото им прехвърляне към/използване от друга организация или фондация без явна законова причина и при наличието на медийна или друга информация относно връзки или контрол от терористична или радикална организация;
- Чести операции или отношения с благотворителни организации и юридически лица с нестопанска цел, без законна причина, която може да бъде установена с оглед наличната информация за клиента. Критерият е приложим особено в случаите на такива организации с благотворителна дейност извън България или финансирани от държави, които са източник или с високо ниво на терористична заплаха.

3.2.2. Рискови индикатори, свързани с трансакциите

- Клиентът извършва плащания към медия, свързана с пропагандиране на радикализъм;
- Изпращане на необичайно големи суми по студентска сметка в чужбина от член на семейството или от несвързана с лицето организация;
- Покупката на самолетен билет, автобусен билет, наем на автомобил от лица от страни, които са рискови по отношение на финансиране на тероризъм;
- Представяне на видимо нови идентификационни документи (датата на издаване не съответства на състоянието на документа от гледна точка на неговото износване);
- Изтегляне на средства чрез платежна/предплатена карта на АТМ устройства на територията на конфликтни зони или до държави, граничещи с конфликтни зони;
- Внезапно теглене на пари от сметката, акумулирани от продължително натрупване на обезщетения за безработица или социални помощи;
- Множество депозити в брой по лична сметка с основания „дарение“, „хуманитарна/социална помощ“ или други подобни формулировки;
- Получаване на налични парични преводи чрез доставчици на платежни услуги от физически или юридически лица с локация в страни около конфликтни зони и/или региони с повишена терористична заплаха;
- Получаване на средства чрез crowdfunding платформи, социални мрежи и платформи за онлайн разплащания за набиране на средства за хуманитарни/социални каузи, свързани с конфликтни зони и/или региони с повишена терористична заплаха;
- Покупка на чуждестранна валута или преобразуване на парите в по-големи купюри;

- Покупка на множество самолетни билети веднага след като по сметката са внесени пари или са постъпили преводи;
- Покупка на скъпи и необичайни средства за мобилна комуникация;
- Много на брой входящи преводи на малка стойност (вкл. от определени дестинации), които се окрупняват и насочват към друго физическо лице;
- Необичайна честота на операции в брой по сметки на чуждестранни лица;
- Трансакции, включващи голям обем входящи или изходящи преводи, без логична или очевидна цел, които пристигат от, насочват се към, или транзитират към проблемни местонахождения (т.е. санкционирани страни, не-сътрудничащи държави или такива подкрепящи тероризма);
- Трансакции до/от градове, за които е установено получаване на увеличен размер на средства и/или средства в периоди между предстоящи кризи и настоящи конфликти;
- Трансакции, включващи голям обем входящи или изходящи преводи, без логична или очевидна цел, които пристигат от, насочват се към, държави, познати като подкрепящи тероризма;
- Клиент, за когото са налице медийни публикации и/или информация от правоприлагащите органи, че е пътувал, опитвал се е да пътува или е възнамерявал да пътува до високорискови трети държави (включително градове или райони, които будят безпокойство), по-специално държави (и съседни държави), в които има конфликти и/или политическа нестабилност или за които е известно, че подкрепят терористични дейности и организации.
- Трансакциите включват лица или образувания, идентифицирани от медиите и/или списъци със санкции като свързани с терористична организация или терористични дейности;
- Внезапни тегления на средства в брой, приблизително отговарящи на наличния по сметката баланс, обосновани с нужда за пътуване в чужбина;
- Тегления на средства в брой чрез дебитни/предплатени карти в същия ден на получаването им или в последователни дни в различни страни, намиращи се по явен маршрут към конфликтна зона;
- Множество вноски за малки суми от трети лица по една и съща сметка последвани от незабавни тегления от АТМ устройства в транзитни райони или високорискови трети държави или офшорни юрисдикции;
- Преводи от високорискови трети държави или офшорни юрисдикции в полза на физически лица, които теглят средствата само чрез АТМ устройства;
- Получаване на средства от местни или чуждестранни юридически лица от страни, познати като подкрепящи тероризма;
- Платежни операции, насочени към бенефициенти от страни, свързани с терористични дейности;
- Плащания за кандидатстване за нови лични документи или за подновяване на такива, както и плащания за получаване на виза за пътуване до от високорискова трета държава по отношение на ФТ;

- Получаване и нареждане на средства от физически или юридически лица с локация в страни около конфликтните зони и/или високорискова трета държава по отношение на ФТ в дните или седмиците след напускане на страната на произход;
- Изтегляне на средства от платежни сметки в конфликтни райони или високорискови трети държави по отношение на ФТ;
- Трансакциите включват юрисдикции със стратегически пропуски в националните им системи за превенция и противодействие на ИП/ФТ, слаби институционални структури, юрисдикции, които не отговарят на изискванията на стандартите на FATF (вкл. държави, добавени в публични списъци на FATF за несъответствие) или такива, които не оказват необходимото сътрудничество при противодействието на ФТ;
- Клиентът извършва значителен обем разплащания в чужбина скоро след откриване на сметката;
- Трансакции от/към високорискова трета държава или офшорна юрисдикция(нетипични за клиента операции);
- Юридическото лице е регистрирано или има офиси в юрисдикция, която не прилага или прилага непълно международните стандарти срещу ИП/ФТ;
- Средствата на инвеститорите са генерирани в юрисдикции, свързани с по-висок риск от ИП/ФТ, по-специално свързаните с по-високи равнища на предикатни престъпления за изпиране на пари или финансиране на тероризма;
- Повтарящи се авансови плащания, извършвани в страни на границата на конфликтни зони или в страни, намиращи се около пътищата, обикновено ползвани за достъп до конфликтни зони;
- Пътнически агенции, подпомагащи религиозни поклонения към дестинации във високорискови трети държави, като предложената цена е значително по-ниска от тази на други пътнически агенции;
- Необичаен търговски обем на сектори с интензивно използване на средства в брой в области, граничещи с конфликтни зони;
- Налична е информация, която да навежда на съмнение, че конкретната/ите сделка/и или операция/и са извършени с цел финансиране на терористична дейност.